

Duitsland door je koptelefoon

Achtergrond - 28 oktober 2020 - Auteur: Jesse Oude Egberink

Meer te weten komen over het alledaagse leven in de DDR, de geschiedenis van Bauhaus, of luisteren naar verhalen uit de Tweede Wereldoorlog? Duitslandweb-redacteur Jesse Oude Egberink tipt enkele podcasts die je inzicht verschaffen in de Duitse maatschappij en recente geschiedenis, in het Nederlands en in het Duits. Onderweg, bij het doen van de afwas of gewoon vanuit je luie stoel. En voor wie deze winter beter Duits wil leren nog enkele taal-podcasts.

Nederlandstalige podcasts

De Belgische radiozender Klara vertelt in de podcastserie '[Berlijn - het verhaal van de Muur](#)', de geschiedenis van de Berlijnse Muur en de gedeelde stad, aan de hand van bezoeken aan historische plekken en gesprekken met ooggetuigen. In de podcast gaan schrijver en Berlijn-kenner Piet de Moor en Klara-eindredacteur Karen Billiet, die in het herenigde Berlijn woonde, op pad door de Duitse hoofdstad. Beiden hebben een passie voor de stad en weten er heel veel over te vertellen. De luisteraar komt veel te weten over de redenen om de muur te bouwen, de Koude Oorlog en de positie van Berlijn als vooruitgeschoven post van het vrije Westen.

Klara bracht ook een tweedelige documentaire over [Bauhaus](#) uit, die ook als podcast te beluisteren is. In een zeer interessante podcast vertellen deskundigen uit Nederland, België en daarbuiten over de wereldberoemde school voor vormgeving. Zij vertellen over de iconische architectuur, de geschiedenis van het instituut, de impact, en wat Bauhaus zo bijzonder maakt.

Journalist Sophie Derkzen (o.a. De Correspondent, Vrij Nederland) maakte naar aanleiding van de electro opera over Angela Merkel de podcast '[Radio Merkel](#)'. Daarin duikt ze samen met onder andere schrijver Arnon Grunberg, voormalig NOS-correspondent in Berlijn Jeroen Wollaars en wetenschappelijk medewerker van het DIA Hanco Jürgens in de persoon Merkel. Wie schuilt er achter de toch ietwat geheimzinnige bondskanselier, en wat drijft haar? De podcast gaat over het leven en de politieke carrière van Merkel, maar vertelt tegelijkertijd ook veel over de recente Duitse geschiedenis.

Theatermaker Silas Neumann maakte een podcast over zijn oma. In '[Heimat](#)

[Neuhof](#) volgt Neumann het spoor van haar reis van Polen naar Oberhausen. Neumann's grootmoeder moest net als veel andere Duitsers in 1945 vluchten uit de oostelijke provincies voor de opmars van de Russische troepen. Een erg interessante podcast omdat het veel vertelt over een geschiedenis die in Nederland niet altijd evenveel aandacht krijgt, maar tegelijkertijd ook persoonlijk is.

In [‘De Gijzeling van Gladbeck’](#) volgen journalist Marcel van Roosmalen en zijn jeugdvriend Roel Gootzen het spoor van een geruchtmakend gijzeldrama. Bij de bankoverval in Gladbeck en de gijzeling die daarop volgde speelde sensatiejournalistiek een grote rol. Tijdens de roadtrip spreken Roosmalen en Gootzen met allerlei mensen die de gijzeling van dichtbij hebben meegemaakt. Ze onderzoeken ook de opvallende rol van de media daarbij. De podcast is een productie van BNNVARA en NPO Radio 1.

Welke rol speelt Duitsland in Europa? Daarover spreekt Duitslandweb-redacteur Marja Verburg met deskundigen in de podcastserie [‘Achtung Europa’](#). Europa heeft een haat-liefde-verhouding met Duitsland. De afgelopen jaren speelde het land een cruciale rol in verschillende Europese crises: in Griekenland werd de gehate Merkel afgebeeld met een Hitlersnor; Oost-Europese landen zagen Duitsland als reddingsboei in het conflict met Rusland rond Oekraïne en de Krim en in de vluchtelingen crisis is gebleken dat Duitsland ondanks zijn leidende rol ook veel níet voor elkaar krijgt. Maar in de coronacrisis van dit jaar lijkt Duitsland in Europa verrassend slagvaardig.

In de reeks [‘DIA ontmoet’](#) komen opvallende persoonlijkheden aan het woord over Duitsland, Nederland en Europa. Zo spraken we met de Duitse kunsthistoricus en directeur van het Groninger Museum Andreas Blühm over Oost-Duitse kunst, zijn eigen ervaringen met de DDR en kunst- en cultuurverschillen tussen Nederland en Duitsland. Met hoogleraar Zeitgeschichte in Bielefeld Christina Morina - voorheen verbonden aan het Duitsland Instituut Amsterdam - spraken we over de erfenis van Karl Marx, over Morina's Oost-Duitse achtergrond en over het - in vergelijking met Duitsland - zo kindvriendelijke Nederland.

Tot slot nog een enkele podcast aflevering. De podcastserie [‘Echt Gebeurd’](#) besteedde een aflevering aan het verhaal van Axel Wicke. Axel woonde als kind in West-Berlijn, en ging vaak op bezoek bij zijn neef, in Oost-Berlijn. Hij vertelt over de dingen die hem opvielen, dingen die voor hemzelf heel normaal waren, maar er bij zijn neef niet waren. Bovendien mag zijn neef niet bij Axel op bezoek komen.

Duitstalige podcasts

In de podcast [‘Mensch Mutta’](#) gaat journaliste Katharina Thoms in gesprek met haar moeder, die haar halve leven in de DDR heeft doorgebracht. Thoms zelf woont in Zuid-Duitsland, het westen. In deze podcast wordt gesproken over het alledaagse leven in de DDR. De wisselwerking tussen moeder en dochter, die beiden in een totaal andere wereld zijn opgegroeid, is zeer interessant.

In de podcastserie [‘Oma erzählt vom Krieg’](#) van ze.tt, het jongerenmagazine van weekblad Die Zeit, vertellen vijf vrouwen over hun eigen ervaringen als kind in de oorlog. Ze vertellen over de constante angst, het onderduiken, de gruwelijke dingen die ze tijdens de oorlog hebben meegemaakt, maar ook over de kleine lichtpuntjes in een donkere oorlog.

In de podcast [‘Wie war das im Osten?’](#) spreken ‘Zeitzeugen’ over het alledaagse leven in de DDR. Verschillende mensen die het Oost-Duitsland van voor ‘89 hebben meegemaakt komen aan het woord. De ene gespreksleider komt uit West-Duitsland, de andere uit het Oosten. Beiden hebben ze de DDR zelf niet bewust meegemaakt, en daarom gaan ze vol nieuwsgierigheid in gesprek met zeer uiteenlopende gasten over hun leven in de DDR. Van een lerares en een arts tot acteur Winfried Glatzeder.

Voor iedereen die geen genoeg kan krijgen van de hitserie [‘Babylon Berlin’](#), is er de hoorspelserie. Dompel je onder in het Berlijn van de jaren ‘20 en luister naar de verhalen van Gereon Rath, die als detective in de onderwereld van de Duitse hoofdstad duikt.

Voor nog meer Weimarrepubliek is er de podcastserie [‘1929 - Das Jahr Babylon’](#). In de serie vertelt schrijver en regisseur Volker Heise over het historische jaar 1929. Elke aflevering staat een misdaad centraal, maar het verhaal vertelt tegelijkertijd veel over de cultuur en geschiedenis van het Berlijn van 1929.

De Duitse krant Die Zeit maakte de podcastserie [‘Alles gesagt?’](#). De uiteenlopende gasten - van schrijfster Jana Hensel en Groenen-politicus Robert Habeck tot zanger Herbert Grönemeyer - bepalen zelf hoe lang het interview duurt. Sommige gesprekken zijn ruim acht uur, zoals dat met de Duitse Youtubester Rezo.

In de podcastserie '[Elementarfragen](#)' gaat moderator Nicolas Semak in gesprek met opvallende persoonlijkheden. Een van die persoonlijkheden is Lutz Taufer, voormalig lid van de Rote Armee Fraktion (RAF). Taufer maakte onderdeel uit van de groep terroristen die de West-Duitse ambassade in Stockholm gijzelden in 1975, daarbij brachten zij uiteindelijk twee mensen om het leven. In een meer dan twee uur durend gesprek kom je in deze podcast meer te weten over het wereldbeeld en de beweegredenen van een van de meest beruchte terreurgroepen van de afgelopen eeuw.

Tot slot nog een Engelse podcast over Duitsland. In '[Germany: Memories of a Nation](#)' neemt kunsthistoricus en voormalig directeur van het British Museum Neil MacGregor de luisteraar mee op reis door de Duitse geschiedenis. Dit doet MacGregor aan de hand van de meest uiteenlopende voorwerpen, gebouwen en kunstobjecten, die allen een verhaal over het Duitse verleden vertellen. Van de Brandenburger Tor tot de iconische Bauhaus-wieg, en van de Volkswagen Kever tot Tischbein's portret van Goethe. De podcast is geproduceerd door de BBC.

Handige podcasts om Duits mee te leren

Voor diegene die deze winter graag wat beter Duits wil leren, zijn er podcasts gemaakt waarin langzaam wordt gesproken en duidelijk wordt gearticuleerd. In de podcastserie '[Slow German](#)' wordt gesproken over allerlei verschillende onderwerpen, en dat in langzaam Duits. In '[Langsam gesprochene Nachrichten](#)' van Deutsche Welle wordt het dagelijks nieuws op een laag tempo verteld. Deutsche Welle produceerde ook '[Top-Thema mit Vokabeln](#)', met actuele onderwerpen, wederom langzaam verteld.

Heeft u zelf nog suggesties voor podcasts over Duitsland? Laat het ons weten in de reacties.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/40411/duitsland-door-je-koptelefoon>